

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2024-2025

Anul de studiu III / Semestrul 6

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie, Litere și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Departamentul Litere
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/calificari COR/grupă de bază ESCO*	Limba și literatura română – Limba și literatura engleză Cod calificare conform COR: Filolog — 264301; Secretar Literar — 264305; Interpret — 264302 / Acces în ciclul de masterat Cod calificare conform ESCO (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations) https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation - ISCO-08 code 264 — http://data.europa.eu/esco/isco/C2641 Authors and related writers; http://data.europa.eu/esco/isco/C2643 Translators, interpreters and other linguists/ Acces în ciclul de masterat

* conform Planului de învățământ

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	TEORIA GENURILOR			2.2. Cod disciplină	RE321
2.3. Titularul activității de curs	CONF. UNIV. DR. GABRIELA CHICIUDEAN				
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	CONF. UNIV. DR. GABRIELA CHICIUDEAN				
2.5. Anul de studiu	III	2.6. Semestrul	6	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E
				2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5. curs	24	3.6. seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp					Ore 64
a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
d. Tutoriat					2
e. Examinări					2
f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.)					-

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)	60
3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4)	40
3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8)	100
3.10 Numărul de credite**	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Parcurea cursului Teoria literaturii
4.2. de competențe	C1 Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul teoriei literaturii. C1.1 Definirea conceptelor și identificarea și exemplificarea limbajului specific teoriei literare; cunoașterea unor metode de analiză specifice studiului interdisciplinar al științelor umaniste C1.2 Descrierea conceptelor, perspectivelor și metodelor utilizate în teoria literară modernă A1.1 Aplicarea conceptelor de teorie literară în investigarea dinamică și inter-relaționarea fenomenelor literare/culturale. Relaționarea discursului literar cu discursul cultural, în general, dar și cu cel științific

	<p>A1.2 Abordarea critică a ideilor și orientărilor teoretice în studiul literaturii</p> <p>A.1.3 Elaborarea unor proiecte specifice și interdisciplinare pentru teoria literaturii, utilizând metode și principii moderne</p> <p>SP1. Elaborarea unui discurs oral/scris complex, bogat lexical și sintactic, articular precis din punct de vedere logic, pe o temă de teoria literaturii</p>
--	--

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	- Sală dotată cu videoprojector și ecran de proiecție
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	- Sală dotată cu videoprojector și ecran de proiecție

6. Competențe specifice acumulate

Competențe/rezultate ale învățării	<p>C1 Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate</p> <p>C1.1 Definirea conceptelor, identificarea și exemplificarea limbajului specific lingvisticii generale, teoriei literare, a teoriei literare și comparatisticii; familiarizarea cu unele metode de analiză specifice studiului interdisciplinar al științelor umaniste</p> <p>C1.2 Explicarea și interpretarea formelor de evoluție și a temelor esențiale ale literaturii universale și comparate, explicarea transformărilor produse în lingvistica generală și interpretarea conceptelor, perspectivelor și metodelor utilizate în teoria literară modernă</p> <p>A1.1 Aplicarea conceptelor de lingvistică generală, teorie literară și a metodelor comparatiste în investigarea dinamică și inter-relaționarea fenomenelor literare / culturale. Relaționarea discursului literar cu discursul cultural, în general, dar și cu cel științific</p> <p>A1.2 Abordarea critică a ideilor și orientărilor teoretice în studiul lingvisticii precum și al literaturii</p> <p>A.1.3 Elaborarea unor proiecte specifice și interdisciplinare pentru lingvistica generală, teoria literaturii și literatura universală și comparată, utilizând metode și principii moderne</p> <p>SP1. Elaborarea unui discurs oral / scris complex, bogat lexical și sintactic, articular precis din punct de vedere logic, pe o temă de lingvistică generală, de teoria literaturii și de literatură universală și comparată</p>
Competențe transversale	-

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea temeinică și aprofundată a noțiunilor de teorie literară de bază în studierea și analiza fenomenului literar
7.2 Obiectivele specifice	Inițierea studenților în abordarea și folosirea corectă a noțiunilor de teoria literaturii: a) conceptele de literatură și metamorfozele lor; b) poeticele: legislative și descriptive; c) stilistica: autorului și operei; d) retorica: evoluție, semnificația etapei elocutio; e) istoria literaturii; f) critica literară; g) psihologia literaturii. Operaționalizarea acestor informații prin analize de text.

8. Conținuturi*

8.1 Curs/ 2h	Metode de predare	Observații
C1. Curs introductiv – 2h Conceptele fundamentale ale Teoriei literaturii: obiect, metodă, instrumentar; Definiție, categorii	Prezentare. Prelegere Problematizare și învățare prin descoperire. Conversație.	
C2. Genurile literare – 2h Probleme generale ale genurilor literare. Caracteristici generale	Prezentare. Prelegere Problematizare și învățare prin descoperire. Conversație.	
C3. Genul liric – 2h Privire generală. Atitudini și forme ale liricului. Structura operei lirice: Versificația. Sistemul metric. Rima. Strofa. Versul liber.	Prezentare. Prelegere Problematizare și învățare prin descoperire. Conversație. Note de curs în format digital	
C4. Speciile poeziei lirice – 2h Oda, elegia, epitaful, epigrama, epistola, romanța, sonetul, glosa, satira, meditația idila, madrigalul, litania etc.	Prezentare. Prelegere Problematizare și învățare prin descoperire. Conversație. Note de	

	curs în format digital	
C5. Particularități ale genului liric – 2h Exprimarea poetică. Expresia figurativă. Figurile de stil. Tropii: metafora, metonimia. Forme poetice. Eul liric. Lirica măștilor. Lirica rolurilor.	Prezentare. Prelegere Problematizare și învățare prin descoperire. Conversație. Note de curs în format digital	
C6. Genul epic – 2h Definiție. Caracteristici generale. Elemente structurale ale lumii epice. Personajul. Mijloacele de caracterizare ale personajelor. Acțiunea. Modelul narativ. Structura operei literare. Subiectul. Structuri narative.	Prezentare. Prelegere Problematizare și învățare prin descoperire. Conversație. Note de curs în format digital	
C7. Specii ale genului epic – 2h Schița, povestirea, nuvela, romanul. Povestea – povestirea, basmul cult – basmul popular.	Prezentare. Prelegere Problematizare și învățare prin descoperire. Conversație. Note de curs în format digital	
C8. Elemente de naratologie – 2h	Prezentare. Prelegere Problematizare și învățare prin descoperire. Conversație. Note de curs în format digital	
C9. Genul dramatic – 2h Caracteristici generale. Conflictul. Dialogul. Dramaticul. Specii ale genului dramatic: Tragedia. Structura tragediei. Evoluția tragediei.	Prezentare. Prelegere Problematizare și învățare prin descoperire. Conversație. Note de curs în format digital	
C10. Comedia – 2h Mijloacele comicului. Structura comediei. Istoricul comediei. Drama. Apariția dramei. Caracteristici generale. Speciile dramei. Drama în literatura română.	Prezentare. Prelegere Problematizare și învățare prin descoperire. Conversație. Note de curs în format digital	
C11. Curente literare – 2h Prezentare generală.	Prezentare. Prelegere Problematizare și învățare prin descoperire. Conversație. Note de curs în format digital	
C12. Concluzii finale – 2h	Conversație	
Bibliografie Aristotel, „Poetica”, trad. rom. de D.M. Pippidi, București, Editura Iri, 1998, M. Bahtin, <i>Probleme de literatură și estetică</i> , București Editura Univers, 1986 Albert Béguin, <i>Sufletul romantic și visul</i> , București, 1970 Henri Bergson, <i>Teoria rîsului</i> , Iași, 1992 Claude Bremond, <i>Logica povestirii</i> , București, 1981 Gabriela Chiciudean, <i>Introducere în Teoria literaturii. Curs universitar</i> , Alba Iulia, Editura Aeeternitas, 2019 Gabriela Chiciudean, <i>Studii literare. Abordări pe suportul științei imaginarului</i> , București, Editura Academiei Române, 2016 Gabriela Chiciudean, <i>Le statut de l'écrivain professionnel dans la période de l'entre-deux-guerres</i> , în <i>Romania at Lund University</i> , edited by Lucian Vasile Bâgiu, Alba Iulia, Editura Aeternitas, 2019, pp. 85-97. Gabriela Chiciudean, <i>Sisif, contemporanul nostru</i> , în <i>Constantin Cubleșan 80</i> , volum coordonat de Gabriela Chiciudean și Silviu Mihăilă, Alba Iulia, Editura Aeternitas, 2019 Gabriela Chiciudean, <i>Didactica predării teoriei literaturii în școală</i> , în <i>Discobolul</i> , serie nouă, anul XX, Nr. 232-233-234, aprilie-mai-iun., 2017 Gabriela Chiciudean, <i>Cîteva considerente după încheierea Colocviilor Romanului Românesc Contemporan</i> , 2015, în „Discobolul”, serie nouă, anul XVIII, Nr. 208-209-210, apr.-mai-iun., 2015, pp. 57-63 Rodica Gabriela Chira, Emilia Ivancu, Gabriela Chiciudean and Natalia Muntean (eds.), <i>Myth, Music and Ritual. Approaches to comparative Literature</i> , Cambridge Scholars Publishing, 2018, DOI: 10.29302/jolie.2018.11.1.11 Gheorghe Crăciun, <i>Introducere în teoria literaturii</i> , București, 1997 Paul Cornea, <i>Introducere în teoria lecturii</i> , București Editura Minerva, 1988 Constantin Cubleșan (coordonator), <i>Dictionarul personajelor din teatrul lui I.L. Caragiale</i> , colecția „Discobolul”, (Constantin Cublesan, Gabriela Chiciudean, Victor Cublesan, Iuliana Galata, Ileana Ghemes, Claudiu Groza, Georgeta Orian, Mircea Popa), Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2002. Constantin Cubleșan (coordonator), <i>Dictionarul personajelor din teatrul lui Lucian Blaga</i> , (Constantin Cublesan, Lucian Bâgiu, Diana Câmpan, Gabriela Chiciudean, Ileana Ghemes, Emilia Ivancu, Georgeta Orian, Mircea Popa, Carmina Tamazlacaru, Iuliana Wainberg-Draghiciu), Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2005 Constantin Cubleșan (coordonator), <i>Dictionarul personajelor din teatrul lui Mihail Sebastian</i> , (Constantin Cublesan, Lucian Bâgiu, Gabriela Chiciudean, Ileana Ghemes), București, Editura Hasefer 2007		

Constantin Cubleşan (coordonator), *Dictionarul personajelor din teatrul lui I.L. Caragiale*, (Constantin Cubleşan, Gabriela Chiciudean, Victor Cubleşan, Iuliana Galata, Ileana Ghomeş, Claudiu Groza, Georgeta Orian, Mircea Popa, cuvînt înainte de Constantin Cubleşan, Bucureşti, Editura All Educational, 2012

Jonathan Culler, *Teoria literară*, traducere de Mihaela Dogaru, Bucureşti, Editura Cartea Românească, 2003

Gabriela Duda, *Introducere în teoria literaturii* Bucureşti Editura All, 1998

Umberto Eco, *Şase plimbări prin pădurea narativă*, Constanţa, 1997

Hugo Friedrich, *Structura liricii moderne*, Bucureşti Editura Univers

Genette, Gerard, *Figuri*, selecţie, traducere şi prefaţă de Angela Ion, Irina Mavrodin, Bucureşti, Editura Univers, 1978

Japp Lintvelt, *Punctul de vedere*, Bucureşti Editura Univers

Adrian Marino, *Biografia ideii de literatură*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1991

Clement Moisan, *Istoria literară*, traducere de Maria Ivănescu, Bucureşti, Editura Cartea Românească, 2000

Marian Popa, *Comicologia*, Bucureşti, 1975

Stephane Santerres Sarkany, *Teoria literaturii*, traducere de Cristina-Nicola Teodorescu, Bucureşti, Editura Cartea Românească, 2000

Boris Tomaşevski, *Teoria literaturii*, Bucureşti, 1973

Jean Starobinski, *Literatura, textul şi interpretul*, Bucureşti, Editura Univers, 1985

Marian Vasile, *Teoria literaturii*, Bucureşti, 1998

Ion Vlad, *Povestirea. Destinul unei structuri epice*, Bucureşti, 1972

Rene Wellek, Austin Warren, „Teoria literaturii”, E.P.L., Bucureşti, 1967

August Wilhelm şi Friedrich Schlegel, „Despre literatură”, Editura Univers, Bucureşti, 1983

8.2. Seminar-laborator/ 2h	Metode de predare	Observații
S1. Discuții teoretice privind: Funcția literaturii și natura ei; Trăsături specifice ale literaturii; Funcția literară; comunicarea de tip literar; Limba și limbajul poetic; Stilul, cu aplicații concrete pe un text literar.	Prezentare, Prelegere Problematizare și învățare prin descoperire. Conversație și comentariu de text	
S2. Specii ale genului liric. Prezentarea particularităților genului liric.	Prezentare, Prelegere Problematizare și învățare prin descoperire. Conversație și comentariu de text	Analizarea a două texte lirice, în paralel: Novalis, <i>Imn către noapte I</i> și T.S Eliot, <i>Oamni găunoși</i>
S3. Specii ale genului epic. Prezentarea și discutarea particularităților genului epic.	Prezentare, Prelegere Problematizare și învățare prin descoperire. Conversație și comentariu de text	Analiză de text: Umberto Eco, <i>Numele trandafirului</i> și E.A. Poe, <i>Manuscris găsit într-o sticlă</i>
S4. Specii ale genului epic. Prezentarea și discutarea particularităților genului epic.	Prezentare, Prelegere Problematizare și învățare prin descoperire. Conversație și comentariu de text	Analiză de text: Kafka, <i>Procesul</i> și Marguerite Yourcenar, <i>Izbăvirea lui Wang Foo</i>
S5. Specii ale genului dramatic. Prezentarea și discutarea particularităților genului dramatic.	Prezentare, Prelegere Problematizare și învățare prin descoperire. Conversație și comentariu de text	Analizarea unor piese de teatru din diferite epoci literare: Eschil, <i>Orestia</i> și E. O'Neill, <i>Din jale se-ntrupează Electra</i>
S6. Specii ale genului dramatic. Prezentarea și discutarea particularităților genului dramatic.	Prezentare, Prelegere Problematizare și învățare prin descoperire. Conversație și comentariu de text	Analizarea unor piese de teatru din diferite epoci literare: Sofocle, <i>Electra</i> și Sartre, <i>Muștele</i>

Bibliografie

Novalis, *Imn către noapte I*, în *Antologie romantică germană*, orice ediție

T.S Eliot, *Oamni găunoși*, în *Versuri*, orice ediție

Umberto Eco, *Numele trandafirului*, orice ediție

E.A. Poe, *Manuscris găsit într-o sticlă*, în *Nuvele*, orice ediție

Eschil, *Orestia*, orice ediție

E. O'Neill, *Din jale se-ntrupează Electra*, orice ediție

Sofocle, *Electra*, orice ediție

Sartre, *Muștele*, orice ediție

Albert Béguin, *Sufletul romantic și visul*, Bucureşti, Editura Univers, 1970

Gabriela Chiciudean, *Reprezentări ale mitului Electrei în literatură. Devenirile lui din Antichitate spre modernitate*, în *Studii literare. Abordări pe suportul științei imaginărilor*, București, Editura Academiei Române, 2016
 Gabriela Chiciudean, *The Myth of Electra in Theatrical Representations*, în Rodica Gabriela Chira, Emilia Ivancu, Gabriela Chiciudean and Natalia Muntean (eds.), *Myth, Music and Ritual. Approaches to comparative Literature*, Cambridge Scholars Publishing, 2018, pp. 44-59 DOI: [10.29302/jolie.2018.11.1.11](https://doi.org/10.29302/jolie.2018.11.1.11)

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei a fost analizat în comisia de monitorizare și evaluare a programului de studiu. Din comisie fac parte reprezentanți ai angajatorilor și asociațiilor profesionale din domeniu.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	CE. 1.1. Calitatea exprimării, comunicarea scrisă eficientă în limba română CE. 1.2. Abordarea din perspectiva teoriei literaturii a unui text literar, operarea cu tehnicile de analiză specifice CE. 1.3. Cantitatea și calitatea cunoștințelor însușite CE. 1.5. Formularea unui punct de vedere profesional asupra fenomenului literar, pornind de la pozițiile exprimate în textele de teoria literaturii din bibliografia de specialitate	scrisă (S): lucrare scrisă; chestionar; grilă; test	75%
10.5 Seminar/laborator	CE. 1.2. Abordarea din perspectiva teoriei literaturii a unui text literar, operarea cu tehnicile de analiză specifice CE. 1.3. Cantitatea și calitatea cunoștințelor însușite CE. 1.5. Formularea unui punct de vedere profesional asupra fenomenului literar, pornind de la pozițiile exprimate în textele de teoria literaturii din bibliografia de specialitate	orală (O): conversația; expunerea liberă practică (P): aplicații; referat; portofoliu, proiect	25%
10.6 Standard minim de performanță: Cerințe minime de promovare (pentru nota 5) : - participare nesistematică la orele de curs și seminar; - cunoștințe minimale din problematica disciplinei; - capacitate redusă de transfer a informației de specialitate - obținerea a minimum 1 pct. pentru activitatea de seminar și 4 pct. la lucrarea scrisă Cerințe maxime de promovare (pentru nota 10) : - participare activă și sistematică la dezbaterile de la curs și seminar; - cunoștințe temeinice din problematica disciplinei; - capacitate sporită de transfer al informației de specialitate; - obținerea punctajului maxim la toți indicatorii de mai sus			

Data completării
16.09.2024

Semnătura titularului de curs
Conf. univ. dr. Gabriela Chiciudean

Semnătura titularului de seminar
Conf. univ. dr. Gabriela Chiciudean

Data avizării în departament
27.09.2024

Semnătura directorului de departament
Lect. univ. dr. Valentin Todescu